

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5Csp/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619200747
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6619200747.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Luciou Šupenovou, v spore žalobcu: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: N. XXXX/XB, XXX XX F., štátny občan SR, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom: Kuzmányho 29, 040 01 Košice 1, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, a.s., so sídlom: Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom: Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, zast. Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom: Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36 862 169, o zaplatenie 1252,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.252 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 1.252,-Eur od 15.02.2019 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Lučenec dňa 08.11.2019 rozsudkom rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.252,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 1.252,-Eur od 15.02.2019 do zaplatenia, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.Voči predmetnému rozsudku na základe odvolania právneho zástupcu žalovaného Krajský súd Banská Bystrica uznesením č.k. XXCoCsp/X/XXXX-XXX zo dňa 03.06.2020, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odôvodnení svojho uznesenie skonštatoval, že okresný súd síce v odôvodnení svojho rozsudku správne teoreticky uviedol, kedy začína plynúť objektívna a subjektívna doba, ako plynú a kedy skončia, ale vo vzťahu k veci samej odôvodnil len začatie plynutia a skončenie objektívnej premlčacej doby. Správne v nadväznosti na uplatnenie ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že objektívna premlčacia doba pre vydanie bezdôvodného obohatenia je trojročná a plynie odo dňa kedy k nemu došlo a vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na súd dňa 11.02.2019, pričom posledná splátka bola realizovaná v prospech žalovaného dňa 07.11.2016, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia mohol žalobca uplatniť na súde najneskôr do dňa 07.11.2019. Okresný súd však nevyslovil záver, či nárok je alebo nie je premlčaný a opomenul sa zaoberať plynutím subjektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je 2 roky a začína plynúť od času, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Okresný súd sa však okolnosťou vedomosti žalobkyne ako oprávnenej, že

došlo k bezdôvodnému obohateniu vôbec nezaoberal, neuviedol, kedy žalobkyni začala plynúť subjektívna premlčacia doba pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia a kedy subjektívna premlčacia doba dvoch rokov pre vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula, a či teda žaloba bola podaná zo strany žalobkyne, nielen v objektívnej trojročnej dobe, ale najmä v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. Subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia totiž začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor a kto sa na jeho úkor obohatil. Napriek tomu, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd prvej inštancie sa touto námietkou dôsledne nezaoberal a svoje rozhodnutie ohľadom plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec neodôvodnil.

V ďalšom konaní okresný súd mal vypočítať žalobkyňu k okolnostiam začatia plynutia subjektívnej doby premlčania, najmä ohľadne získania vedomosti o tom, kedy sa dozvedela, že došlo k obohateniu na jej úkor, kto sa na jej úkor obohatil, pričom svoje tvrdenia musí podoprieť žalobkyňa dôkazmi. Až následne okresný súd môže vyhodnotiť, či nárok žalobkyne je alebo nie je premlčaný. Ak sa totiž strana sporu dovolala premlčania, nemôže súd premlčané právo priznať a musí žalobu v takom prípade zamietnuť. Pokiaľ ale súd dôjde k názoru, že nárok žalobkyne je premlčaný, v takom prípade žalobu zamietne bez toho, aby skúmal, či uplatnené právo žalobkyne existuje alebo nie (R 29/1983). Nakoľko platí, že pri dôvodne uplatnenej námietke premlčania súd už neskúma, či uplatnené právo existuje alebo nie a žalobu bez ďalšieho zamietne, vo veci samej súd už uplatnené právo neposudzuje. Pokiaľ ale súd dôjde k záveru, že nárok žalobkyne nie je premlčaný, v takomto prípade sa bude zaoberať vecou samou a skúmať, či uplatnené právo žalobkyne existuje alebo nie.

3. Súd sa v súlade s vyššie uvedeným zo strany Krajského súdu Banská Bystrica v prvom rade zaoberal začiatkom plynutia subjektívnej lehoty a objektívnej lehoty v rámci premlčania.

Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku vyplývajúceho z bezdôvodného obohatenia, ktorého sa domáha žalobca, súd v prvom rade právne posúdil možné premlčanie uvedeného nároku. S poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Právo na bezdôvodné obohatenie sa teda premlčuje v rámci subjektívnej dvojročnej lehoty a objektívnej trojročnej lehoty, prípadne absolútnej objektívnej desaťročnej lehoty, u ktorej sa však už vyžaduje úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Vo vzťahu k plynutiu oboch premlčacích dôb súd poukazuje na tú skutočnosť, že oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia oboch lehôt. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu.

Pre posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný neoprávnený majetkový prospech a kto ho získal; pritom nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o bezdôvodnom obohatení dozvedieť pri vynaložení vyššej starostlivosti prípadne aj skôr (uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoCsp/81/2020 zo dňa 30.03.2021).

Premietnuté na predmetný spor, je pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nároku žalobkyne, podľa názoru súdu určujúca skutočnosť, na ktorú upozornila žalobkyňa, a to prevzatie právneho zastupovania žalobkyne jej právnym zástupcom (ako odborne znalou osobou) ku dňu 04.02.2019, ktorý ju v rámci prvej porady upozornil na možný rozpor zmluvy so zákonom. Uvedená skutočnosť vyplýva z dokazovania v predmetnom spore (z písomných vyjadrení žalobkyne a z jej výsluchu na pojednávaní), pričom argumentácia žalobkyne v uvedenom vychádza z logických premís, zodpovedá záverom ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdov, ako aj Ústavného súdu SR a zodpovedá záveru o skutočnej a nie iba predpokladanej vedomosti žalobkyne o neoprávnenom majetkovom prospechu, ktorý vznikol na strane žalovaného. Vzhľadom na to, že žaloba bola doručená súdu dňa 11.02.2019, je nepochybné, že k uplynutiu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby v prípade nároku žalobcu nedošlo. Na základe vyššie uvedenej argumentácie, tvrdenie právneho zástupcu žalovaného nemôže obstáť, keď na pojednávaní argumentoval tým, že subjektívna lehota podľa jeho názoru začala plynúť odo dňa 08.11.2016, t.j. poslednou úhradou v rámci úverovej karty, keďže žalobkyňa aj v rámci svojho výsluchu skonštatovala, že pochybnosti začala mať po jej uhradení. Súd poukazuje na to, že tento moment nemožno subsumovať pod skutočnú vedomosť žalobkyne, ale len pod predpokladanú, vzhľadom na vyššie uvedené.

Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, súd nemá z vykonaného dokazovania preukázaný úmysel žalovaného (resp. jeho právneho predchodcu) bezdôvodne sa obohatiť (získať majetkový prospech od žalobkyne) a to akoukoľvek formou. Z uvedeného dôvodu súd posudzoval, či v prípade nároku žalobkyne neuplynula trojročná objektívna premlčacia lehota, ktorá v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, začína plynúť odo dňa, kedy žalobcu došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa tvrdenia žalobcu došlo.

Vzhľadom na to, že žalobca si žalobou uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za platby uhradené žalobkyňou žalovanému od 15.02.2016 do 07.11.2016, bolo potrebné odvíjať plynutie trojročnej objektívnej premlčacej doby pre každé takéto plnenie samostatne. Súd má za preukázané, že všetky nároky žalobkyne, ktoré si uplatnila z titulu bezdôvodného obohatenia, nepochybne nie sú premlčané, nakoľko žalobkyňa žalobu podala na súd ešte dňa 11.02.2019, pričom ani u najstaršej platby v prospech žalovaného, od ktorej žalobkyňa odvíja svoj nárok (platba zo dňa 15.02.2016) nedošlo k uplynutiu objektívnej trojročnej premlčacej doby.

4. Žalobkyňa žalobou, doručenou súdu dňa 11.02.2019 sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 1252,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 1252,-Eur od 15.02.2019 do zaplatenia, ako aj priznania nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Súd z obsahu zmluvy o úvere mal za preukázané, že dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa a právny predchodca žalovaného uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere - „Klasický úver“ (časť „B“) na zakúpenie tovaru v predajnej cene 16.990,-Sk. Priama platba činila sumu 1.699,-Sk, výška úveru bola poskytnutá vo výške 15.291,-Sk, počet mesačných splátok 10, výška mesačnej splátky 1.699,-Sk súčet mesačných splátok 16.990,-Sk, cena úveru v sume 1.699,-Sk. Prvá splátka mala byť realizovaná najskôr dňa 15.01.2003, termín splatnosti jednotlivých splátok bol stanovený v 15. deň príslušného mesiaca, spôsob platby poštovou poukázkou, RPMN bolo uvedené vo výške 13,48 %, poistenie: bez poistenia.

Tlačivo zmluvy - formulár pre spotrebiteľské úvery, ktorý bol použitý aj v tomto prípade je vertikálne rozdelený na dve časti, z ktorých pravá orámovaná časť obsahuje vopred vytlačený text a nasledovné body: „C“ úverová karta, „D“ poistenie klienta, „F“ dohoda o zrážkach zo mzdy, „E“ súhlas so spracovaním osobných údajov. Do tejto časti formulára nie je možné nič mechanicky vpisovať ani meniť text, okrem časti „D“, kde žalobkyňa mala možnosť odmietnuť poistenie. V spodnej časti tlačiva je plnou čiarou vyznačené miesto pre vyznačenie dátumu a miesta uzavretia zmluvy a pod ním plnou čiarou vyznačené miesto pre podpisy. Ľavá vertikálna časť formulára je prispôbená na to, aby sa do nej mohli vpisovať individuálne požiadavky záujemcu o úver a obsahuje niekoľko oddielov, ktoré sú horizontálne medzi sebou oddelené prerušovanou čiarou.

Časť „C“ : „Úverová karta“ obsahuje:

- 1) údaj o mesačnej úrokovej sadzbe vo výške 2,39 %
- 2) záväzkom splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške min. 5,00 % poskytnutého úverového rámca
- 3) termín splatnosti 10. deň v mesiaci, spôsob je zhodný so zvolenou možnosťou v časti „B“
- 4) výška poplatku za odoslanie výpisu z úverového účtu je 19,-SK (v prípade pohybov na účte)
- 5) príklad pre výpočet RPMN pri výške čerpania úveru vo výške 20.000 Sk a pri pravidelnom mesačnom splácaní splátky vo výške 1.000,-Sk s poistením je 16,64 %.

V spornej časti „C“ úverová karta je uvedené, že žiadateľ žiada spoločnosť CETELEM SLOVENKO, a.s. o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, aby mu poskytla úverový rámec vo výške 20.000,-Sk a aby mu vydala úverovú kartu na jeho meno. Žiadateľ taktiež berie na vedomie, že jeho žiadosť bude posudzovaná podľa údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť žiadosti v plnom rozsahu, spoločnosť CETELEM SLOVENKO, a.s. môže zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na nižšiu sumu. Žiadateľ sa zaväzuje splácať poskytnutú úver vo výške min. 5,00 % poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasí s platbami uvedených v bode „C“, termín splatnosti je v 10. deň v mesiaci, ak niet v časti „C“ dohodnuté inak a spôsob platenia je zhodný so zvolenou možnosťou v časti „B“.

6. Z potvrdenia doloženom právnym zástupcom žalovaného má súd za preukázané, že žalobkyňa z úverovej karty čerpala titulom revolvingového spotrebiteľského úveru sumu v celkovej výške 2.969,65

Eur a uhradila v prospech žalovaného v období od 11.06.2003 do 08.11.2016 sumu v celkovej výške 6.544,89 Eur. (č.l. 50-53 spisu)

7.Z listiny označenej ako „Výzva na vrátenie prijatého plnenia bez právneho dôvodu“ zo dňa 08.02.2019 adresovanej žalovanému právnym zástupcom žalobkyne, má súd za preukázané, že žalovaný bol vyzvaný na úhradu vo výške in summa 1.425,12 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia najneskôr do 14.02.2019, prostredníctvom mailu. (č.l. 11 spisu)

8.Právny zástupca žalobkyne a žalovaného sa na pojednávaní dňa 18.03.2022 v celom rozsahu v ústnom prednese pridržovali svojich písomných podaní. Právny zástupca žalobkyne trval na absolútnej neplatnosti časti „C“- uzatvorenia revolvingového úveru predmetnej zmluvy a na tom, že žalobca sa dozvedel až vo februári 2019 o bezdôvodnom obohatení v rámci prvej porady so svojim právnym zástupcom. V spojitosti so začiatkom plynutia subjektívnej lehoty poukázal a doložil súdu nálezy Ústavného súdu a rozhodnutia Najvyššieho súdu. Zotrval na tom, že nárok žalobkyne nie je premlčaný. Právny zástupca žalovaného spochybnil začatie plynutia subjektívnej lehoty bezdôvodného obohatenia tak, ako to tvrdil právny zástupca žalobkyne, podľa jeho názoru odvolávajúc sa na bod 17 odôvodnenia uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 03.06.2020, na základe ktorého subjektívna premlčacia lehota začne plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor, kto sa na jeho úkor obohatil, pričom považoval za vysoko nepravdepodobné, že žalobkyňa za obdobie 13-tich rokov mesačných úhrad nemala vedomosť o tom, že na jej úkor sa niekto obohacuje, keď predmetom jej záujmu bolo plnenie len z časti „B“ zmluvy.

Samotná žalobkyňa v rámci svojho výsluchu uviedla, že podozrenie z bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného nadobudla, keď zaplatila podľa jej slov istinu v roku 2019, na základe čoho oslovila advokátsku kanceláriu svojho právneho zástupcu. Kreditnú kartu neobdržala hneď, ale až následne, pričom nevedela presne uviesť časový horizont. Do toho vstúpil právny zástupca žalovaného, ktorý uviedol, že kreditnú kartu žalobkyňa obdržala dňa 09.05.2003. Žalobkyňa v rámci výsluchu ešte uviedla, že keď od právneho predchodcu obdržala kartu, ihneď ho kontaktovala telefonicky, kde jej v spojitosti s týmto bolo oznámené, že karta je súčasťou zmluvy.

Vo výsluchu samotnej žalobkyne na pojednávaní dňa 08.11.2019 bez návrhu strán sporu súdom podľa § 195 ods. 1 CSP v priamom spojení s čl. 13 ods. 1, veta druhá CSP žalobkyňa uviedla na otázku sudcu, kedy sa dozvedela o skutočnosti, že mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného, odpovedala, že si chcela dať do poriadku svoje „úverové“ zmluvy. Pri uzatváraní zmluvy s vtedajšou spoločnosťou CETELEM, zistila pri kúpe tovaru značne preplatila tento úver. Čo sa týka namietanej časti „C“, ten si vôbec ani nevšimla pri podpise zmluvy. Nepozdával sa jej úrok, ktorý bol podľa jej názoru neprímerane vysoký. Na základe toho začiatkom roku, približne vo februári 2019 navštívila advokátsku kanceláriu svojho právneho zástupcu a odovzdala mu všetky podklady k zmluve.

9.Podľa § 582 ods. 1, ods. 2 Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť a ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrtroka. Výpoveď je však neúčinná ohľadne záväzku zdržať sa určitej činnosti, ak z jeho povahy alebo zo zmluvy vyplýva, že záväzok je časovo neobmedzený.

10.Podľa § 451 ods. 1, ods. 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

11.Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občiansky zákonník). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občiansky zákonník).

12.V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje 2-ročnú subjektívnu a 3-ročnú, resp. 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu

námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Z uvedeného vyplýva, že dĺžka objektívnej premlčacej doby nemôže byť nikdy prekročená, a to ani v prípade, ak by subjektívna doba mala ešte plynúť, prípadne ak plynúť nezačala. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (rozhodnutie NS SR 1Cdo 67/2011).

13.Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14.V zmysle § 53 ods. 1, ods. 2 ods. 3, ods. 5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Ako vyplýva z § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15.Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16.Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17.Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

18.Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

19.Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

20.Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

21.Podľa § 2 písm. a/ písm. b/ ZoSÚ, spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

22.Podľa § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Zmluva ďalej obsahuje

a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,

b) sankcie za porušenie zmluvy,

c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,

d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

21.Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne.

22.Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23.Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

24.Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25.Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26.Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa všeobecných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. „formulárové zmluvy“), čo je zrejme aj v danej veci. V konečnom dôsledku skutočnosť, že uzavretá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, potvrdil aj žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobnému návrhu.

28. Súd si neosvojil tvrdenie žalovaného o dobrovoľnosti podpisu Zmluvy o revolvingovom úvere žalobkyňou. Touto zmluvou bol totiž žalobkyňou podľa názoru súdu vopred vnútený právny predchodcom žalovaného aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v tom okamihu vo sfére jej záujmu (získanie úveru na nákup tovaru).

Ako vyplýva z predtlačie listiny (predloženej žalobkyňou), žalobkyňa sa súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj pod tú časť predtlačie listiny - časť „C“, ktorá sa týka úplne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Obsah Žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 06.12.2012 nezodpovedá ani tomu, aby tento záväzkový vzťah bol bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2, ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z.. Takáto individualizácia nebola realizovaná v zákonom predpísanej písomnej forme, ako to vyplýva z § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.. Listina obsahuje iba žiadosť zákazníka, ktorá svedčí o možnosti zmluvných strán v budúcnosti sa dohodnúť na úverovej zmluve o poskytnutí úverového rámca. Právny predchodca žalovaného mal možnosť rozhodnúť, v závislosti od posúdenia údajov uvedených klientom v súvislosti so žiadosťou a s posúdením priebehu splácania klasického úveru a potom aj oznámiť spotrebiteľovi prijatie žiadosti aj s údajom o poskytnutí úverového rámca. Takéto skutočnosti však nesvedčia o individualizácii záväzkového vzťahu v písomnej forme. Žalovaný za účelom existencie tohto nového vzťahu nepredložil súdu žiadne listinné dôkazy, t.j. zmluvu, na základe ktorej k takémuto úkonu došlo.

29. Z predložených listinných dôkazov je možné ustáliť, že niet pochyb o tom, že dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa a právny predchodca žalovaného uzavreli jedinú individuálne špecifikovanú zmluvu o úvere, určenú na nákup tovaru, avšak tento právny vzťah nie je predmetom tohto konania. V rámci dojednania tohto záväzku právny predchodca žalovaného vnútil žalobkyňu aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Ako totiž vyplýva z daného tlačiva, podpisom vymienenej zmluvy žalobkyňa sa súčasne podpísala aj pod tú časť textu, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu. Povedané inými slovami, dňa XX.XX.XXXX sa žalobkyňa podpísala aj pod ten záväzok, ktorý v danom momente uzatváraný nebol. V konečnom dôsledku z časti „C“ formulára zmluvy o úvere zo dňa XX.XX.XXXX nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa XX.XX.XXXX však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu. Ak by žalobkyňa mala záujem uzavrieť so žalovaným nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje ZoSÚ. Podľa názoru súdu nebola právny predchodcom žalovaného dodržaná zákonom predpísaná forma a preto je táto absolútne neplatná, aj s poukazom na znenie § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tým viac, že existujú pochybnosti aj o skutočnej vôli konajúcej osoby / žalobkyne/, ktorý má tiež za následok neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd na základe uvedeného úpravu zmluvy považuje za úmyselne zmätočnú v rozpore s § 4 ods. 2 a ods. 3 ZoSÚ, nakoľko hoci aj navonok spĺňala formálne stanovené podmienky, uvedením viacerých údajov v jednej zmluve spojených s poskytnutím jedného úveru s nejasnosťou ohľadom voľby podmienok za ktorých má byť úver poskytnutý, predstavuje snahu obchádzať zákon, teda právnu úpravu, ktorá striktné žiada uvádzať presné a vyčerpateľné údaje o podmienkach poskytovaného úveru tak, aby tieto boli jednoznačné a nezameniteľné. Popri uvedenej zákonnej ochrane práv spotrebiteľa súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že predmet zmluvy a teda aj podstatné náležitosti musia byť pri konsenzuálnom kontrakte jednoznačne určené pri vzniku právneho úkonu a nemôžu formovať predmet až následne podľa správania účastníka konania, ibaže by šlo o práva a povinnosti stanovené zabezpečovacími alebo rozvázovacími doložkami, sankciami, čo však nebolo v tomto prípade. Keďže súd je toho názoru, že zmluva, na základe ktorej si žalobca uplatňuje nárok v tomto konaní, je absolútne neplatná, vzniklo žalobcovi právo domáhať sa od žalovaného vrátenia bezdôvodného obohatenia za nepremičané obdobie od 15.02.2016 do 07.11.2016, t.j. v sume 1.252,-Eur.

30.Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. (V zmysle uvedeného, ak záväzkový vzťah vznikol pred dňom 01.02.2013 a k omeškaniu dôjde po tomto dni, výška úrokov z omeškania sa spravuje predpismi účinnými ku dňu 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31.01.2013. Ak došlo k omeškaniu v rámci záväzkového vzťahu, ktorý vznikol pred 01.02.2013, platí úroková sadzba vo výške 8,00 %)

31.Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32.Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33.Z dôvodu, že žalobkyňa ako strana sporu bola úspešná v konaní v plnom rozsahu, súd jej priznal právo na trovy konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

34.Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné, súd tiež vyslovil, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, nakoľko len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania je splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, hoc est aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. marca 2017, sp.zn. 6Cdo 222/2016).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z.).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.